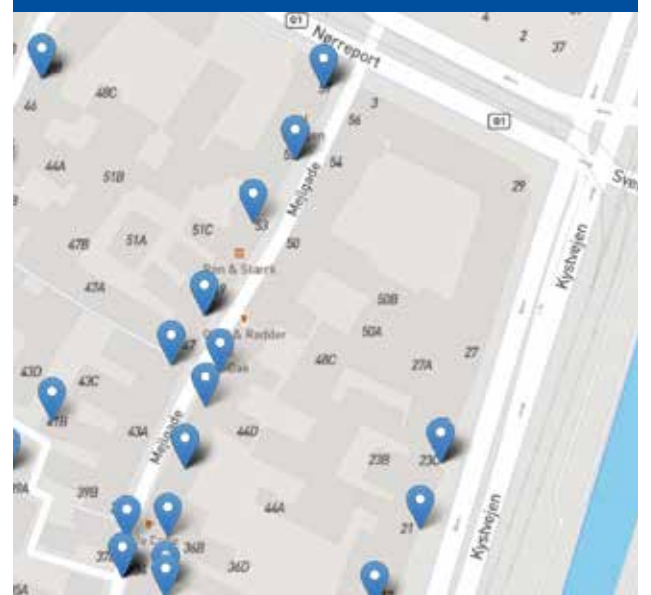

Rotterne koster: Kommuner strammer gebyret

Interaktivt kort: Har naboen haft rotter?

På **kommunen.dk** kan du via et interaktivt kort se helt nøjagtigt, hvor kommunerne har bekæmpet rotter i perioden fra 2015 til og med 3. kvartal 2017. Kortet er skabt ud fra 379.499 datapunkter, som kommunen.dk har fået aktindsigt i hos Danmarks Miljøportal, som får tilsendt data fra kommunerne, hver gang et rotteangreb er blevet bekæmpet.

» **klik ind på:** www.kommunen.dk/artikel/rotterne-koster-kommuner-strammer-gebyret

Kommunalbestyrelserne har over en periode på fem år hævet de gebyrerne, som hver enkelt boligejer må betale for at finansiere rottebekæmpelsen.

o skadedyr

Af Jens Holm
jens@kommunen.dk

Danskere med ejendomsværdi kan se frem til endnu et år med gebyrstigninger, når de åbner næste års ejendoms-skattebillet.

På en periode over fem år har landets kommunalbestyrelser gennemsnitligt valgt at skrue rottebekæmpelsesgebyret 80 procent op fra 2014 til 2018, viser en aktindsigt i kommunernes gebyrer, som 84 kommuner har svaret på.

Fleere kommuner markerer sig med stigninger på over 300 procent - én kommune med 693 procent. Kun fire kommuner har valgt gebyrfinansiering helt fra.

Årsagerne til gebyrstigningerne er ifølge kommunerne, at udgifterne til bekæmpelse

er øget på grund af ændret lovgivning, der blandt andet har skærpet kravene til udlægning af rottegift, samt at antallet af rotteanmeldelser er eksploderet over hele landet.

Og boligejerne kan se frem til at hive flere gebyrpenge op af lommerne. Kommunerne vil formentlig blive forpligtet til at bekæmpe rotter udenfor åbningstid samt i weekender og på helligdage, fremgår det af et udkast til en ny handleplan fra Miljø- og Fødevarerministeriet.

35,4 procent

Randers er en af de kommuner, der har ladet gebyret stige mest. I 2014 skulle boligejerne i Randers betale 0,0194 promille af ejendomsværdien, mens kommunalbestyrelsen i sit nye budget

for 2018 har fastsat promillen til 0,08628.

For en boligejer med en ejendomsværdi på 1 million giver det en stigning fra 19 kroner i 2014 til 86 kroner i 2018. I samme periode er kommunens indtægt på gebyret steget fra 1,3 til cirka 5,5 millioner kroner.

- Det skyldes en betydelig merudgift til bekæmpelsen af rotter, blandt andet på grund af ændringer i lovgivningen om bekæmpelse af rotter, stigninger i forekomsten af rotter og meget lave priser i vores forhenværende kontrakt med vores leverandør, forklarer Ove Nørregaard, der er sektionsleder for Miljø, Natur og Landbrug i Randers.

For en ejendomsværdi på 1 million er det i snit en stigning fra 30 til 55 kroner.

Antallet af henvendelser om rotter er steget markant fra 145.000 i 2007 til 212.000 i 2016, en stigning på ca. 46 procent. Det viser tal fra kommunerne indhentet af Bolius.

Kommunernes udgift til de fire foretrukne leverandører af rottebekæmpelse er steget fra 59,5 millioner i 2014 til 100,5 millioner i 2016, en stigning på ca. 69 procent. Det

viser tal fra UdbudsVagten.

I de fleste kommuner er det en drager ud for at slå rotterne ihjel. Sådan fungerer det også i Randers, hvor den tidligere leverandør Rentokil fik 217 kroner per rotteanmeldelse, mens den nye rottebekæmper Anticimex får 797 kroner.

Antallet af rotteanmeldelser fra borgerne er steget markant fra 2.513 i 2014 til 3.961 i 2016, hvilket ifølge kommunen skyldes de seneste års våde somre og milde vintre, der har givet skadedyrene ideelle levevilkår.

- Dertil kommer strammingerne af rottebekendtgørelsen og kemikalielovgivningen, som er sket for at undgå, at rotterne bliver resistente overfor gift, fortæller Bettina Larsen, der er ansat som rottespecialist i Randers Kommune.

De nye regler medfører

blandt andet, at rottebekæmperne skal rykke ud til den samme adresse flere gange per anmeldelse. Årsagen er, at der ikke må udlægges gift præventivt. Giften må i dag kun placeres, hvis det er blevet konstateret, at rotten har gnavet i fængerens foderdepot.

- Før skulle bekæmperen omtrent køre ud tre gange på en anmeldelse. Efter gennemførelsen af resistensstrategien kører vi måske ud 8-10 gange. Og mange gange kører bekæmperen forgæves, fordi loven også foreskriver, at folk skal være hjemme på adressen - og de aftaler med borgerne kan jo smutte, siger Bettina Larsen.

Parcelhusejerne raser

Hos Parcelhusejerne Landsforening er der ikke ligefrem jubelstemning over de stignende gebyrer.

”Krav om øget åbningstid og kravene om, at der skal rykkes ud i weekender og på helligdage vil øge udgifterne for kommunerne. Det er der ingen tvivl om.”

Hjalte Nordmand Bie, KL's Kontor for Teknik og Miljø

80%

Så meget har kommunerne i gennemsnit hævet gebyrerne fra 2014 til 2018, nemlig fra 0,03 til 0,054 promille.

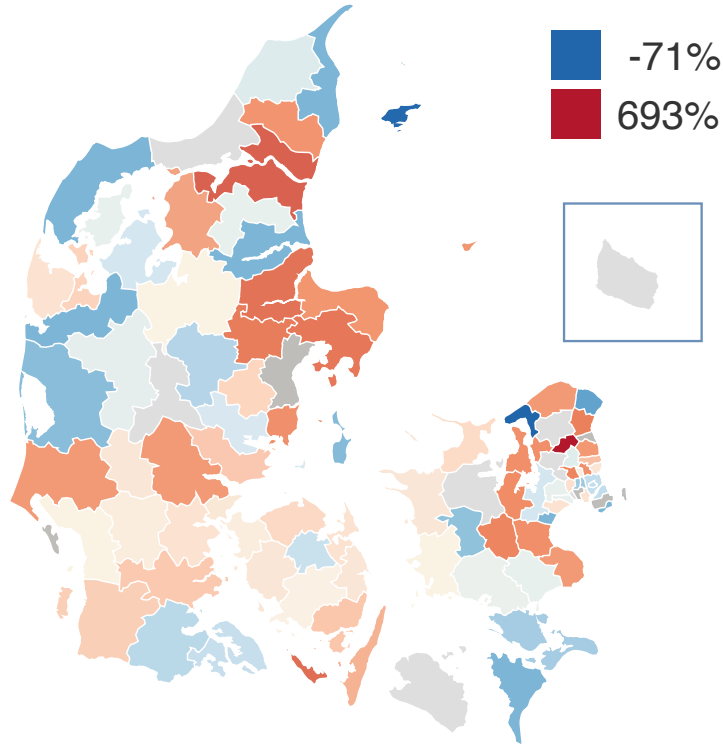
- Rotter er et samfundsproblem, og det er helt skørt, at det skal finansieres via et gebyr, som kommunen selv fastsætter og opkræver, mener landsformanden for Parcelhusejernes Landsforening, Allan Malskær.

Ifølge formanden er problemerne med rotter oftest størst i de helt bynære områder, hvor det er sværere og dyrere at renovere kloakkerne.

- I forvejen er der en skævvridning i ejendomsvurderingerne, hvor det er meget dyrt at være parcelhusejer i for-

Danmarkskort**Sådan har gebyrerne udviklet sig pr. kommune**

Kortet viser, hvordan gebyrerne har udviklet sig i procent i perioden fra 2014 til 2018, informationerne stammer fra aktindsigt i rottebekæmpelsesgebyrerne.

hold til at have en udlejnings-ejendom, hvor der også kan være huslejereguleringsloft på, hvilket påvirker ejendomsvurderingerne - der oftest er grundlaget for beregningen, siger Allan Malskær og fortsætter:

- Så betyder det lige pludselig, at folk i parcelhusområder betaler relativt mest, mens den største omkostning typisk ligger inde i de helt tætbyggede - og gammelkloakerede - områder, og så er det parcelhusejerne, der igen skal bære en overdreven stor del.

Giftstrategi øger udgifterne

Når rotterne bliver narret til at æde den gift, som rottefængerne lokker med, tager det skadedyret omkring seks dage at dø af indre blødninger. Men desværre æder rovdyr og husdyr også giften - eller happer forgiftede rotter og mus - hvorpå de lider samme skæbne.

- Man skal bruge mindst mulig gift, og hvis man kan undgå det helt, så skal man gøre det. Kravet er opstillet, fordi rovdyr, rovfugle og ugler tager de forgiftede rotter og mus, og så har man forbudt at have permanentopstillede giftdepoter; det måtte man indtil sommeren 2016, fortæller biolog og konsulent Jens Lodal, der tidligere har arbejdet med forskning i rottebekæmpelse hos Skadedyrlaboratoriet ved Aarhus Universitet i mere end 30 år.

Rapporter fra Miljøstyrelsen har fastslået, at 99 procent af alle de danske rovdyr, som lever af gnavere, er forgiftet med rottegift. Rovdyr, som har spist forgiftede rotter og mus, men som ikke er døde af det, må leve med et stresset

immunforsvar og risiko for blødninger i eksempelvis muskler og tarme.

Derudover er giftforbruget også blevet reguleret for at undgå, at rotterne bliver immune.

- Vi har seks forskellige aktivstoffer, og der er resistens mod tre af dem. Derfor handler det om at undgå resistens mod de tre sidste - som også er de mest potente og de værste for miljøet, forklarer Jens Lodal, som har været ansvarlig for alle resistensundersøgelser i omkring 15 år i Danmark.

Fremtidig åbningstid: 24/7

I dag foregår rottebekæmpelsen alene indenfor kommunernes normale åbningstid, men det vil Miljø- og Fødevarerministeriet via Miljøstyrelsen lave om på, fremgår det af et udkast til den nye handleplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

- Et krav om, at kommunerne skal reagere på rotteanmeldelser også udenfor den kommunale åbningstid, vil være i tråd med kommunernes forpligtelse til at reagere uden ugrundet ophold ved forekomst af rotter indendørs i beboelser og på fødevarer i virksomheder [...] Forslaget kan medføre øgede udgifter til den kommunale rottebekæmpelse, men omfanget er pt. vanskeligt at vurdere, skriver Miljøstyrelsen, som i udkastet peger på 17 konkrete initiativer, der skal knække halsen på rotterne.

Bekæmpelse udenfor åbningstid vil dog påføre boligejerne endnu flere udgifter, fortæller flere kommuner og KL.

- Krav om øget åbningstid og

Top 10: Her er gebyrerne steget mest (%)

Allerød	693
Aalborg	415
Ærø	364
Randers	345
Syddjurs	325
Favrskov	309
Fredensborg	291
Ballerup	275
Ringsted	273
Lejre	239

Kilde: Aktindsigt i kommunernes gebyrer i årene 2014-2018. Enkelte kommuner har ikke angivet, hvad gebyret bliver i 2018; ved disse har vi set på udviklingen 2014-2017.

kravene om, at der skal rykkes ud i weekender og på helligdage, vil øge udgifterne for kommunerne. Det er der ingen tvivl om. Vi er ved at indsamle input omkring konsekvenserne af forslaget, som vi skal bruge som baggrund for KL's eget hørings svar til den ny handleplan, fortæller Hjalte Nordmand Bie, der er konsulent hos KL's Kontor for Teknik og Miljø.

I Syddjurs Kommune skeles der også til den nye handleplan. Her er udgifterne i for-

Kommunernes rottefakta

► **Kommunerne har i gennemsnit hævet gebyrerne 80 procent fra 2014 til 2018, nemlig fra 0,03 til 0,054 promille.**

► **For en ejendomsværdi på 1 mio. kr. er det i snit en stigning fra 30 til 54 kr.**

► **Antallet af henvendelser om rotter er steget markant fra 145.000 i 2007 til 212.000 i 2016, en stigning på ca. 46 procent. Det viser tal fra kommunerne indhentet af Bolius.**

► **Kommunernes udgift til de fire foretrukne leverandører af rottebekæmpelse er steget fra 59,5 mio. kr. 2014 til 100,5 mio. kr. i 2016, en stigning på ca. 69 procent. Det viser tal fra Udbudsvagten**

Top 10: Her er gebyret størst i 2018 (kr.)

Ærø Kommune	325
Rødovre Kommune	117
Hvidovre Kommune	99
Assens Kommune	95
Nyborg Kommune	95
Samsø Kommune	93
Solrød Kommune	91
Hedensted Kommune	90
Middelfart Kommune	90
Randers Kommune	86

kommunen.dk har brugt gebyr-promillerne til at udregne prisen ved en ejendomsværdi på 1.000.000 kr.

vejen steget med 325 procent fra 2014 til 2018.

- Det vil selvsagt blive meget dyrt at have et døgnberedskab, ligesom man lægger op til, at landbruget selv må udlægge gift, hvilket er en "bombe" under statens egen giftresistensplan og autorisationsordning for rottebekæmpere, skriver Morten Hundahl, der er natur- og miljøchef i Syddjurs. ●

Kolding går den giftfrie vej

Lovændringer, der har reguleret forbruget af rottegift, har sat turbo på udviklingen af bedre mekaniske fælder.

rotter

Af Jens Holm
jens@kommunen.dk

I Kolding er der blevet skåret kraftigt ned på giftforbruget, når rotterne skal bekæmpes. Over de seneste tre år har kommunen reduceret brugen af gift fra 2.333 kilo i 2014 til 165 kilo i 2017, hvilket svarer til 94 procent.

- Vores vision er at blive 100 procent giftfri, og det er en målsætning, som i praksis er umulig at opnå 100 procent. Men det er den tankegang og ambition, vi har om rottebekæmpelsen, fortæller Birgitte Østergaard Hansen, der er projektleder i Kolding Kommune.

Nu er det i stedet de mekaniske fælder, der storsatses på. Fordelen for kommunen er primært, at lovgivningen efterleves, og at rovdyr og husdyr beskyttes.

Men omlægningen bliver dyr, og derfor har kommunen også hævet de gebyrer for husejerne, der finansierer bekæmpelsen.

Giftten stilles på hylden

Kolding bruger to forskellige mekaniske rottefælder. Som i mange andre kommuner bruges der almindelige klapfælder, der slår rotterne ihjel ved at mase et dødbrin-gende stempel ned i skallen

på skadedyret.

- Men de helt nye typer, Good Nature, har en CO₂-patron, der sidder i fælden, og når rotten kommer opad en sliske, prikker den til en lille pind for at få fat i maddingen. Når den gør det, udløser rotten et stempel lige ned i hovedet af sig selv, forklarer Birgitte Østergaard Hansen og fortsætter:

- Fælden virker 24 gange, hvorimod en almindelig klapfælde kun virker én gang; derefter skal den almindelige fælde lades manuelt igen.

Ligesom i stort set alle andre kommuner er gebyret for rottebekæmpelse også blevet hævet i Kolding. I 2014 skulle en husejer med en ejendomsværdi på 1 million betale 40 kroner i gebyr mod 80 kroner i 2018.

- Vi skal have lavet nyt udbud næste år, og det er også en af grundene til, at vi hæver gebyrerne. Bekæmpelsen er nemlig bare blevet dyrere. Det er en konsekvens af, at lovgivningen er ændret. Vi kan ikke bare tage en bil og køre rundt med gift til 40 ejendomme i løbet af en dag og smide noget gift. Jo flere krav der er, jo dyrere bliver det, siger Birgitte Østergaard Hansen.

I Hedensted har man succes med en anden metode: Her samarbejder kommunen tæt med vandforsyningen, som har ansvaret for rør og kloakker udenfor private grunde. ●

Sådan fungerer Kolding Kommunes CO₂-fælder

1. Rotten tiltrækkes af madding

2. CO₂-patronen skyder et stempel ned i hovedet på rotten

3. Rotten falder til jorden, og fælden kan bruges yderligere 23 gange

4. Rov- eller husdyr kan nu hapse den giftfrie rotte